

Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2018-2019)

Informe de l'Assemblea General Ordinària de Socis 2019 (20-06-2019)

Informe de Presidència

Valentí Pineda

Com a continuació dels objectius de l'actual Junta, que avui arriba als tres anys de mandat, hem treballat els aspectes següents:

1. Continuar i reforçar la formació dels pediatres per assolir els nivells d'expertesa i excel·lència que els pertoquen per tal de ser el referent en l'atenció dels nostres infants i adolescents.
2. Ser l'interlocutor principal en tots els programes i accions que desenvolupin el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors, en el que fa referència a la infància i l'adolescència.
3. Aconseguir plena visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats científiques i socioculturals que tenen relació amb la infància.

Tot seguit es presenta el detall de les accions assolides respecte d'aquests eixos:

1. Formació

Tot i que aquest és un apartat que explicarà la vicepresidència científica, voldria destacar algunes fites del curs 2018-2019.

Hem tornat a presentar el format de tres blocs de tres hores en un sol dia per millorar l'assistència dels nostres socis, i el resultat ha continuat sent tot un èxit d'assistència.

- Hem fet jornades conjuntes amb altres societats: la CAMFIC (Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària), l'ACIP (Associació Catalana d'Infermeria Pediàtrica), la Societat de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, la Fundació Hospital de Nens de Barcelona, la Societat de Bioètica...
- Continuem participant en la redacció de treballs sobre la futilitat en pediatria, dintre del Projecte Essencial de l'AQuAS (Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya).
- Estem treballant amb l'Acadèmia en noves eines de formació, com l'InterActSalut, en què participen diverses universitats catalanes.
- Col·laborem amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB) en la redacció d'informes de maltractaments i participem en el comitè Organitzador i científic i amb dues ponències a l'*European Aca-*

demy of Paediatric Societies (EAPS), que tindrà lloc a l'octubre del 2020 a Barcelona.

2. Interlocució amb el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors

La relació amb aquests organismes s'estableix amb línies estratègiques generals, com ara:

- Dins del Pla Estratègic de Planificació i Reforma de l'Atenció Primària (ENAPISC), i en concret dintre de la Comissió Tècnica de l'ENAPISC Pediàtric, participem en la redacció d'un document, que està a punt de concloure (falta la socialització), en què es parla de la creació d'equips territorials de pediatria amb autogestió i lideratge per part de pediatres.
 - El primer resultat d'aquest treball conjunt es plasma en la convocatòria de deu noves places de MIR Pediatria per al curs 2020-21.
 - En la mateixa línia, l'ICS acaba de publicar les idees bàsiques del Model d'Atenció Pediàtrica a Primària, que ratifica tot el que hem plasmat com a SCP dintre de l'ENAPISC.
 - Paral·lelament, també hem treballat amb el mateix model pediàtric amb l'AEP (Associació Espanyola de Pediatria).
- Hem acabat un mapa de màsters i especialitats en resposta a la petició d'un nombrós grup de pediatres i hem fet d'interlocutors amb el COMB, la Conselleria de Sanitat i el Ministeri de Salut.
- Estem presents al PADEICS (Programa assistencial d'expertesa de l'ICS) i al Pla de Certificació específic per als equips de Pediatria.
- Hem participat amb el CatSalut i el SEM en el Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC) creant el 061 pediàtric, que consisteix en la incorporació d'un pediatre al 061.
- Hem participat al PINSAP (Pla Interdepartamental de Salut Pública), que consisteix en tenir en compte el concepte de salut a tots els nivells: transversalitat, equitat, sostenibilitat... Podríem resumir-ho com la salut comunitària que engloba tots els aspectes no mèdics (ensenyament, pediatria social, recursos econòmics de la població...) que condicionen la salut de la població.

També participem en diferents programes i comitès del Departament de Salut i de CatSalut:

Participants al Curs Intensiu d'Actualització en Pediatria CIAP 2019

- Infància amb Salut, per a l'actualització del protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut en l'edat pediàtrica.
- Comitè de Vacunes de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, que aquest any ha acabat amb l'elaboració i la presentació d'un nou Manual que vam presentar juntament amb el Departament de Salut, la Societat d'Infermeria i la Societat Medicina de Família el juny del 2018.
- Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat i Pal·liatius.
- Programa d'Alimentació i Activitat Física Saludable. S'han elaborat els documents de l'alimentació dels 0-3 anys, el de prevenció de l'obesitat Infantil i el d'activitat física saludable.
- Programa Maltractament a Infants i Adolescents des d'un punt de vista multidisciplinari.
- Protocol de seguiment de l'Embaràs, que ha conclòs amb la presentació d'un nou Protocol de Seguiment de l'Embaràs a Catalunya el juny del 2018.
- Protocol de part, puerperi i atenció al nadó.
- Protocol per a la malaltia de Chagas (cribratge de mares procedents d'Amèrica del Sud i seguiment de nadons).
- Xarxa BroCat, de seguiment de la bronquiolitis a Catalunya, que aquest any ha inclòs 15 hospitals.
- Creació del Programa VINCat-PROA-Pediatria que tindrà una primera jornada a l'octubre del 2019 en què s'explicarà el projecte. Hi participen l'SCP, la Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica i la Societat Catalana de Farmàcia Clínica.
- Fòrum de Diàleg Professional (l'SCP és una de les úniques tres societats científiques de l'Acadèmia que hi tenen representació, a banda de la representació institucional).
- Programa de Malalties Minoritàries: malalties que afecten el neurodesenvolupament, l'aprenentatge, metabòliques, síndrome alcohòlica fetal.
- Projecte EsperanSa que consisteix en el control dels DEA (desfibril·lador extern automàtic) instal·lats a Catalunya.
- Col·laboració en el diagnòstic d'al·lèrgia a l'atenció primària.

3. Visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats científiques i socioculturals que puguin tenir relació amb la infància.

Hem fet reunions amb:

- Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
- Sindicats de Metges
- Sindicatura de Greuges (per la manca de pediatres i pel model de pediatria a l'atenció primària)
- DGAIA (Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència)
- Facebook SCP
- Fundació Futbol Club Barcelona
- Marató de TV3 2018, sobre les infeccions greus
- TERMCAT, Centre de Terminologia, per fer assessorament
- Associació de Celíacs de Catalunya
- Societat Catalana de Medicina de l'Esport
- Premsa, ràdio i televisió: *El Periòdic*, *PuntAvui*, *La Vanguardia* (informe sobre la manca de Pediatres), Cadena SER, RAC 1, Ràdio 4 (*Lletra lligada*), TV3, BTB, Cuatro, Antena 3, Ràdio Sabadell, televisions de La Xarxa...

I també cal destacar que estem registrats com a grup d'interès de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb signatura digital.

4. Altres

Altres participacions del president de l'SCP han estat:

- Tasques de representació de l'SCP a les juntes de l'Acadèmia i de l'AEP
 - Participacions en diferents actes, cursos i jornades:
 - Sessió inaugural a Girona
 - Jornada d'Infeccioses de l'SCP
 - Comiat del professor Josep Argemí de la UIC (Universitat Internacional de Catalunya)
 - Jornada ACEBA (Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa)
 - XXè Aniversari RCP Pediàtric
 - Jornada Multidisciplinària sobre el *bullying*
 - Curs FC Igualada
 - Jornada Psicologia Clínica
 - Jornada de «Tabaquisme ambiental i Salut maternoinfantil»
 - Dia Mundial de Malalties Minoritàries
 - Jornada «Sortida de Residents de Pediatria»
 - Jornada de tancament i agraïment a la Xarxa Bro-Cat (Conselleria de Salut)
 - Inauguració CIAP 2019
 - Reunió Anual Catalano-Aragonesa
 - Presentació del Protocol de Maltractament amb el Departament de Salut
 - Reunió de Salut Mediambiental a Pediatria
 - Dia de la Meningitis
 - Jornades Catalanes de Salut Internacional
 - Jornada de Benvinguda als R1 de Pediatria
 - Congrés ACIP
 - Congrés AEP
 - 2n Simposi de *bullying* (Fundació FCB)
 - Curs Ricard Carpena d'RCP
 - 50è aniversari del cribratge neonatal a Catalunya

Jornada multidisciplinària: Assejament escolar i Ciberbullying (02-02-2019)

5. Premis i distincions a proposta de l'SCP

- El Dr. Antoni Martínez-Roig ha estat distingit amb el Premi Jordi Gol i Gurina, el màxim guardó que atorga l'Acadèmia en reconeixement a la seva trajectòria professional i humana.
- El Dr. Iñaki Alegria ha rebut el Premi Joaquim Bonal de cooperació internacional.
- El Dr. Pedro Domínguez ha estat nomenat Instructor d'Honor del CCR (Consell Català de Ressuscitació).
- El Dr. Ferran A. Moraga-Llop ha estat distingit com a Membre d'Honor de l'AEP a proposta de la Societat.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea científica

Mireia del Toro

La Dra. Mireia del Toro fa una bona valoració científica del curs 2018-2019, que ja té totalment consolidat el canvi de model del Curs de Formació Continuada que ha representant un augment significatiu d'assistents a la sala (més de 100 persones) i també a través de videoconferències.

Avança el programa previst per al curs 2019-2020, la sessió inaugural del qual serà a Lleida a càrrec del Dr. Ramon Capdevila. Es mantindran els tres blocs de formació continuada: el bloc 1 es dedicarà a la gastroenterologia, el bloc 2 a l'al·lèrgia i el bloc 3 a la radiologia. Hi ha previstos quatre tallers: Dismorfologia pràctica, Ecografia en atenció primària, Trastorns de moviment, i un de quart pendent de concretar. La Jornada Multidisciplinària tractarà de prematuritat. Al desembre hi haurà la II Jornada de vacunes, mentre que les sessions per a residents seran la d'orientació als R4-R5 al març i la de benvinguda dels nous R1 al maig.

Com ja és habitual, aquest curs també hi haurà el CIAP, els cursos d'RCP, les activitats dels grups de treball i de les vegueries, i la 26a Reunió Anual, que serà a Lleida.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea professional

Vicente Morales

La Vicepresidència de l'àrea professional ha treballat per reforçar les línies estratègiques iniciades l'any passat, per unificar, liderar i consensuar els principals objectius marcats per la junta de la nostra societat. Cal destacar les relacions institucionals, entre altres, amb el Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut (ICS), Síndic de Greuges, col·legis de metges, Sindicat de Metges de Catalunya, Societat de metges de família de Catalunya, a més d'Infermeria Pediàtrica, DGAIA, etc. Hem treballat per difondre el nostre mis-

satge i fer paleses les dificultats actuals per mantenir i desenvolupar una assistència pediàtrica basada en la qualitat i la professionalitat, i en els reptes a què ens enfrontem de cara al futur, com la necessitat d'actualitzar i renovar el model d'assistència pediàtrica a Catalunya, sempre aportant solucions i amb esperit de col·laboració.

Dels projectes en què estem implicats i hi participem activament, hem de destacar:

- ENAPISC (Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària) del Departament de Salut. Participem en el grup nuclear i diversos membres de la junta en el grup específic encarregat de proposar el model d'atenció en Pediatria a la xarxa d'atenció primària, que aviat iniciarà els tràmits perquè els responsables del Departament de Salut en disposin l'aprovació i la implementació posterior. Aquest document serà el Nou Pla d'Ordenació de la Pediatria a Catalunya.
- Fòrum de Diàleg Professional, del Departament de Salut, per treballar els reptes professionals de present i futur, en el marc del sistema sanitari català, concretament participem en el grup per definir els papers professionals de metges i infermeres en els equips d'atenció primària i salut comunitària.
- PADEICS (Programa assistencial d'expertesa de l'ICS), que promou la participació dels professionals en l'estratègia de la institució, concretament, en tres grups específics d'experts:
- Atenció pediàtrica integrada (API),
- Malalties minoritàries i genètica clínica, i
- NIDCAP (*Neonatal Individualized Developmental Care and Assessment Program*).

El dia 5 de juliol de 2019 es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 7911 (<http://www.academia.cat/files/204-7457-FITXER/DOGC5Julio-12019EAPT.pdf>), la creació de nous equips d'atenció primària de pediatria territorial (EAPT) a l'Institut Català de la Salut. Des de l'any 2012 fins a l'actualitat, els únics EAPT reconeguts pel Consell d'Administració de l'ICS eren el de l'Alt Penedès i el del Garraf, fruit de la

XXXIX Reunió conjunta de la Societat Catalana de Pediatria amb la Sociedad de Pediatría de Aragón, La Rioja y Soria (06-04-2019)

implementació del model proposat al Pla Estratègic d'Ordenació de l'Atenció Pediàtrica a l'Atenció Primària (PEOAPAP) del 2007 i prioritzat al Pla de Salut 2016-2020, on es proposava el desenvolupament i la implantació progressiva a l'atenció pediàtrica d'un nou model d'atenció primària i salut comunitària. Es tracta d'una fita històrica, que facilitarà el camí a la tan esperada renovació de l'atenció pediàtrica a Catalunya, liderada principalment per la Societat Catalana de Pediatria amb el suport de les principals institucions professionals, com ara els col·legis de metges; l'ICS, amb els programes assistencials d'expertesa (PADEICS); el Departament de Salut, amb l'Estratègia nacional de l'atenció primària i salut comunitària (ENAPISC), i el Sindicat de Metges de Catalunya.

- Síndic de greuges. Hem participat en àgores per debatre i fer aportacions en relació amb l'entorn de l'Estructura de Drets Humans de Catalunya (EDHC), i concretament sobre el dret a la salut i l'educació dels infants i el seu paper dintre dels Drets dels Infants.
- Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Reunió amb els seus responsables.
- Nadocat, una iniciativa catalana per a l'assistència integral del nadó i la família. S'ha redactat un document que actualment està en fase de difusió institucional.

La Societat continua participant en la revisió de la *Guia terapèutica electrònica pediàtrica* de l'ICS (primera edició 2011 i revisió 2018-19), que d'aquí a poc temps estarà finalitzada; també ho fa en el Comitè Assessor dels Estàndards de Qualitat Assistencial en pediatria de l'ICS i es mantenen oberts canals de comunicació i coordinació amb els diferents col·lectius professionals.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea econòmica

Salvador Rigol

Informe de Tresoreria

Els comptes estan sanejats i les inversions són fàcilment realitzables. Aquest any 2018 els ingressos totals han estat de 397.170 euros i les despeses de 419.032 euros, amb un resultat negatiu de 21.862 €. Es presenten els resultats dels últims anys, en què es pot veure que hi ha anys amb excedents positius i anys amb negatiu. Es recorda que per Llei s'ha d'invertir el 70% dels excedents en els fins fundacionals.

El Dr. Salvador Rigol recorda que aquest any 2018 s'han actualitzat les quotes dels socis, de manera que, d'acord amb l'article 37 dels estatuts, les aportacions han augmentat l'1,4% (IPC català). S'ha augmentat el salari de secretaria segons l'IPC i s'ha fet efectiva una retribució variable sobre la base de l'avaluació al mèrit.

BLOC 1.- HEMATOLOGIA*Coordinadors:*

Pablo Velasco i Anna Ruiz

Maneig i novetats d'anèmia drepanocítica en atenció primàriaMaite Coll, *Hospital Granollers*Pablo Velasco, *Hospital U. Vall d'Hebron***Bibliografia recomanada**

1. Evidence-Based Management of Sickle Cell Disease: Expert Panel Report, 2014 - NHLBI, NIH [Internet]. [citado 21 de diciembre de 2016]. Disponible en: <https://www.nhlbi.nih.gov/health-pro/guidelines/sickle-cell-disease-guidelines>
2. Guia-de-Pràctica-clínica-de-Enfermedad-de-Células-Falciformes-Pediátrica-SEHOP_2010.pdf [Internet]. [citado 9 de octubre de 2018]. Disponible en: http://eritropatologia.com/portal/wp-content/uploads/2012/05/Gu%C3%ADa-de-Pr%C3%A1ctica-cl%C3%ADnica-de-Enfermedad-de-C%C3%A9lulas-Falciformes-Ped%C3%A1trica-SEHOP_2010.pdf
3. Piel FB, Steinberg MH, Rees DC. Sickle Cell Disease. N Engl J Med. 20 de 2017;377(3):305.

Primera sessió de curs de Formació Continuada. Bloc 1: Hematologia (18-10-2018)

Memòria de Secretaria

Cristina Bonjoch

La sessió inaugural del curs 2018-2019 va ser a Girona, a càrrec de la Dra. Àngels Puigdevall, amb la sessió «Tots som aprenents».

El nou format del Curs de Formació Continuada en tres blocs concentrats està totalment consolidat, amb gran èxit de públic, tant presencial com per mitjà de les videoconferències a Andorra, Blanes, Campdevàrol, Girona, Granollers, Igualada, la Seu d'Urgell, Lleida, Manresa, Maresme, Palamós, Palma de Mallorca, Puigcerdà, Reus, Ribagorça, Tarragona, Tortosa, Val d'Aran i Vic. Els tallers han tingut també molta acceptació. Es recorden les activitats extraordinàries d'aquest curs i es recull i destaca la tasca feta pels grups de treball amb més de setanta-cinc reunions al llarg del curs, fonamentalment dedicades a actualitzacions, casos clínics, participació en treballs i comissions, tesis doctorals, resums de congressos, etc. i amb una assistència variable d'entre quatre i cinc persones fins a quaranta. Es proposa i s'accepta que les memòries detallades de cada grup es publiquin al web. Es recorden també les activitats de la Secció de Primària, concretament la Jornada d'Actualització i les activitats fetes a les vegueries.

La Dra. Cristina Bonjoch presenta la memòria de PEDIATRIA CATALANA, atès que el Dr. Carlos Rodrigo, director de la revista, ha excusat l'assistència. Destaca l'esforç

important que s'ha fet en la puntualitat de la revista. Aquest any 2018 s'ha celebrat el 90è aniversari del naixement del *Butlletí*. A data d'avui ja s'ha publicat el primer número del 2019 i abans de vacances d'estiu disposarem del 2-2019.

El Dr. Ferran A. Moraga-Llop, president del Comitè organitzador de la XXV Reunió Anual de la Societat Catalana de Pediatria que va tenir lloc per primera vegada a Barcelona ciutat, fa un resum dels continguts i dels premis atorgats, i ressalta l'alta assistència de congressistes (293). Dins el programa científic es van fer quatre simposis, sis tallers i tres taules rodones. Enguany es van presentar vint-i-quatre comunicacions orals i 147 comunicacions breus. L'activitat amb la ciutadania va consistir en el ja tradicional Taller de Suport Vital Bàsic a nens i nenes de 5è i 6è de primària de dues escoles del barri, i un taller d'educació sanitària amb dos temes diferenciats a dos instituts de la zona per a nois i noies de 4t d'ESO.

El Dr. Abel Martínez presenta l'activitat del grup d'RCP, la composició del comitè i la nova estructuració en tres àrees i la incorporació del Dr. Antonio de Francisco com a coordinador adjunt. En relació amb l'activitat formativa, s'han fet seixanta-cinc activitats en diferents modalitats de cursos d'RCP que han format un total de 1.530 alumnes. Entre ells, i com és habitual, s'ha fet la sessió de benvinguda als nous residents de pediatria. S'ha participat activament en el taller de suport vital de la Reunió Anual. Dins d'aquests cursos s'han deixat de comptabilitzar els cursos d'RCP neonatal que són atribució de la SEN i els cursos per a la població general que depenen del CCR; s'han celebrat amb una jornada especial del 20è aniversari del Programa d'RCP de l'SCP.

El Dr. Lluís Mayol, director del CIAP, explica que enguany s'han superat els cent inscrits, cosa que permet plantejar l'any vinent l'ús del sistema interactiu els dos dies del curs. Les valoracions han estat com sempre molt altes, tant en els aspectes organitzatius i d'intendència, com sobretot les valoracions dels temes i els ponents; la nota més alta ha estat un 4,93 sobre 5. Destaca que, a banda dels alumnes fidels de cada any, cada vegada més hi ha gent jove que queda molt satisfeta del curs i que vol repetir l'experiència l'any següent.

El Dr. Bruna presenta les dades del portal web, amb més de 30.000 visites l'any i un dels més actius de l'Acadèmia. S'han publicat 89 notícies i 64 sessions en línia. El Twitter ja té 7 anys, amb una activitat de mil tuits l'any i 2.800 seguidors, i també és molt actiu el Facebook, que ja ha fet dos anys.